

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

cu participarea:

procurorului Viorel Ciobanu,
avocatului Veaceslav Vacari,

a judecat, în ședință închisă, recursul ordinar declarat avocatul Veaceslav Vacari, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2015, în privința inculpatului

***Muntean Roman Piotr**, născut la
02 iunie 1968 în or. Dombarovsk, reg. Orenburg,
Federația Rusă, locuitor al or. Soroca, str. Calea
Bălțului 25, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de recurs: 19 februarie – 24 februarie 2015.*

Avocatul a susținut recursul în sensul declarat.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 11 aprilie 2014, inculpatul Muntean Roman a fost condamnat în baza art. 205 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate în domeniul adopției copiilor pe un termen de 2 ani.

2. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat potrivit învinuirii formulate, adică în baza art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal la 13 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2.1 Partea vătămată N. Abloiarova la fel a declarat apel, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, fiind admisă integral acțiunea civilă în valoare de 250.000 lei.

2.2 A declarat apel și inculpatul, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie achitat.

3. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel procurorul a înaintat un demers, în care a solicitat aplicarea față de inculpat a măsurii preventive - arestarea preventivă și eliberarea mandatului de arest pentru o perioadă de 30 zile, cu anunțarea în căutare.

El a menționat că inculpatul *are tendința de a tergiversa examinarea cauzei.*

4. Conform încheierii Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2015, demersul a fost admis și dispusă aplicarea arestului preventiv pe termen de 30 zile față de inculpat, de la reținere, cu eliberarea în privința lui a mandatului de arest pe un termen de 30 zile și cu anunțarea lui în căutare.

Instanța de apel a indicat că în ședința din 02.07.2014 au fost prezenți inculpatul și avocatul Tatiana Catană, părțile au fost audiate pe marginea apelurilor, au fost cercetate materialele cauzei și audiate susținerile verbale, fiind anunțată întrerupere pînă la 17.09.2014. Pe 17.09.2014 inculpatul nu s-a prezentat din motive necunoscute, fiind dispusă aducerea forțată a acestuia pentru 01.10.2014. Dat fiind că la 01.10.2014 inculpatul nu s-a prezentat, însă s-a adeverit că este internat în spital și a suferit o intervenție chirurgicală, instanța a anunțat întrerupere pînă la 12.11.2014. Aceleași motive au servit și pentru imposibilitatea examinării cauzei în ședința din 12.11.2014, fiind anunțată întrerupere pînă la 17.12.2014. Pe 17.12.2014 inculpatul și apărătorul nu s-au prezentat, pe motive de boală, fiind dispusă amînarea examinării cauzei pentru 28.01.2015. Odată ce inculpatul și avocatul nu s-au prezentat, a fost dispusă aducerea forțată a inculpatului pentru 11.02.2015.

Nici în ședința din 11.02.2015 inculpatul nu s-a prezentat, iar potrivit raportului colaboratorilor Inspectoratului de Poliție Soroca, inculpatul nu a fost găsit la domiciliu, vecinii declarînd că acesta a plecat împreună cu familia în mun. Chișinău la spital, pentru consultație și tratament.

Dat fiind că inculpatul nu a informat instanța cu privire la locul său de aflare și motivele neprezentării în ședința de judecată, este oportun aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv și anunțarea inculpatului în căutare. Din comportamentul inculpatului rezultă că *el nu dorește de a se prezenta la ședințe și în mod intenționat tergiversează examinarea cauzei.*

Cererea înaintată de avocatul Oleg Spînu, este neîntemeiată, avînd scopul tergiversării examinării cauzei penale, cu atît mai mult că avocatul nu a prezentat,

pe parcursul amânării ședințelor, împuternicirile ce-i acordă dreptul prestării serviciilor juridice și astfel de împuterniciri n-au fost anexate la cererea expedită.

5. Avocatul Veaceslav Vacari a declarat recurs, în care solicită casarea acestei încheieri.

Recurentul a invocat că inculpatul nu s-a prezentat în ședința judecătorească din la 11.02.2015, din motiv că la data de 28.01.2015 a fost internat la Institutul Oncologic din mun. Chișinău, unde a avut o intervenție chirurgicală la cap. La 09.02.2015 a fost îndreptat la spitalul din or. Soroca, unde la 10.02.2015 a fost internat în secția chirurgie a Spitalului raionului Soroca.

Totodată, avocatul a prezentat instanței destule dovezi că inculpatul nu are intenția de a se eschiva de judecată, doar că este bolnav și după însănătoșire se va prezenta în fața instanței.

6. Judecând recursul respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 311, 312, 329, 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberând asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî aplicarea dispozițiilor privitoare la măsurile preventive. Hotărîrea instanței poate fi atacată în instanța ierarhic superioară cu recurs, pentru efectuarea controlului judiciar al legalității deciziei respective.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 66 alin. (1), 176 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 5 alin. 1 lit. a), b), c) din CEDO, a jurisprudenței naționale (*Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 15.04.2013, nr.1 - Despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu, pct. 6, 7, 63, 65*) și CtEDO, arestarea preventivă poate fi aplicată de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni, sau pentru asigurarea executării sentinței. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția cazurilor când este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent, dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărîre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege, dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

Existența unei bănușeli rezonabile nu este suficientă pentru arestare. Art. 5 alin. (1) c) din Convenție mai cere existența motivelor “temeinice ale necesității de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia”. Interpretând această prevedere, Curtea Europeană a distins patru riscuri (temeiuri) care pot justifica arestarea: riscul eschivării, riscul de a împiedica buna desfășurare

a justiției, prevenirea săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni și riscul că punerea în libertate a persoanei va cauza dezordine publică (*hot. Smirnova c. Rusiei*, 24 iulie 2003, §59).

Conform art.5 §1 CEDO, “nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția ...”. Din această normă rezultă prezumția potrivit căreia persoana trebuie să fie liberă decât dacă autoritățile statului pot dovedi că există temeuri relevante și suficiente care să justifice detenția (*hot. Becciev c. Moldovei*, 4.10.2005, §53).

Conform art. 66 alin. (1), 176 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată îi asigură inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Sub acest aspect se reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept enunțate.

Astfel, conform părții descriptive a încheierii atacate, reproduse la pct. 4 din prezenta decizie, soluția instanței de apel privind arestarea preventivă a inculpatului nu este fondată pe nici un temei de drept din categoria celor nominalizate.

Mai mult, constatarea neconcretă, neargumentată și neprobată a instanței că „*inculpatul nu a adus la cunoștința instanței informația cu privire la locul său de aflare și motivele neprezentării în ședința de judecată... ultimul nu dorește de a se prezenta la ședințe și în mod intenționat tergiversează examinarea cauzei*” contravine circumstanțelor cauzei, care dovedesc viceversa, că pe caz nu există riscuri care justifică arestarea preventivă a inculpatului.

Or, potrivit certificatelor medicale din 15 și 29 septembrie 2014, 11 noiembrie 2014, 09 și 10 februarie 2015, inculpatul în această perioadă s-a tratat, iar pe 28.01.2015 a fost operat la spitalul Oncologic din mun. Chișinău și la data aplicării față de el a arestării preventive, adică 11.02.2015, se afla la tratament, fiind internat în secția chirurgie (v. 4 f.d. 220, v. 5 f.d. 6, 7, 26, 79, 80, pct. 4 din decizie).

Totodată, în materialele cauzei lipsesc probe care ar pune la dubii veridicitatea acestor certificate.

Pe lângă aceasta, decizia instanței de a respinge cererea avocatului Oleg Spînu despre amânarea ședinței din 11.02.2015, când instanța a dispus arestarea preventivă a inculpatului, pe motiv că el nu ar avea împuterniciri, este absolut neîntemeiată și încalcă dreptul inculpatului de a fi asistat de un apărător ales, deoarece împuternicirile apărătorului O. Spînu sunt confirmate prin mandatul din 08.11.2013, eliberat în baza contractului de asistență juridică nr. 197 din 07.11.2013 (v. 3 f.d. 147, v. 5 f.d. 64, pct. 4 din decizie).

Împrejurările nominalizate denotă în mod concludent că încheierea contestată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția privind aplicarea arestului preventiv pe termen de 30 zile față de inculpat, cu anunțarea lui în căutare, iar recursul declarat de avocatul Veaceslav Vacari este întemeiat.

Potrivit art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, în urma controlului judiciar efectuat, instanța admite recursul, dacă acesta este întemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este întemeiat, el urmează a fi admis, cu casarea totală a încheierii contestate.

7. Conform art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Admite recursul declarat de avocatul Veaceslav Vacari, casează total încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2015 privind aplicarea arestului preventiv pe termen de 30 zile față de inculpatul Muntean Roman Piotr, de la reținere, cu eliberarea în privința lui a mandatului de arest pe un termen de 30 zile și cu anunțarea lui în căutare.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 27 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco